

Sygn. akt VIII U 89/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 czerwca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Jolanta Węs

Protokolant – starszy sekretarz sąd. Alicja Machnio

po rozpoznaniu w dniu 11 czerwca 2015 roku w Lublinie

sprawy J. T.

z udziałem zainteresowanej M. T.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o ustalenie istnienia obowiązku ubezpieczenia społecznego

na skutek odwołania J. T.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 16 grudnia 2014 roku znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, iż ubezpieczenie społeczne rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz ubezpieczenia emerytalno-rentowego dla J. T. ustalo od dnia 9 maja 2013 roku.

Sygn. akt VIII U 89/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 grudnia 2014 roku Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w L. stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz ubezpieczenia emerytalno – rentowego dla J. T. od dnia 4 grudnia 2014 roku.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, iż wyłączenie z ubezpieczenia nastąpiło w związku z otrzymaniem świadczenia rentowego na podstawie decyzji (...) Oddział w L. z dnia 3 grudnia 2014 roku (decyzja k. 124 akt KRUS).

W odwołaniu od tej decyzji J. T. podniósł, iż w dniu 16 grudnia 2014 roku otrzymał decyzję o przyznaniu emerytury z ZUS od dnia 9 maja 2013 roku i od tej daty podlega ubezpieczeniu w ZUS-ie (k. 2 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w L. wniósł o oddalenie odwołania. Podniósł, iż zgodnie z art. 3a ust. 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1403 z późn. zm.), jeżeli złożony został wniosek o rentę lub emeryturę, obowiązek ubezpieczenia ustaje od dnia następującego po dniu, w którym wydana została decyzja o przyznaniu świadczenia. W dniu 16 grudnia 2014 roku do organu rentowego wpłynęła decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 3 grudnia

2014 roku, która to decyzją ZUS, wykonując wyrok Sądu Okręgowego, przyznał J. T. prawo do emerytury od dnia 9 maja 2013 roku. W związku z tym, zaskarżoną decyzją, organ rentowy stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników dla J. T. od dnia 4 grudnia 2014 roku, tj. od dnia następującego po dniu, w którym została wydana decyzja o przyznaniu świadczenia (k. 7-7v a.s.).

Postanowieniem z dnia 20 marca 2015 roku Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanej M. T. (k. 14v a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Wnioskodawca J. T. od dnia 1 stycznia 1997 roku został objęty ubezpieczeniem społecznym rolników jako małżonek rolnika na podstawie decyzji Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddziału (...) w O. z dnia 31 stycznia 1997 roku (decyzja k. 13 akt KRUS).

Decyzją z dnia 3 grudnia 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L., wykonując wyrok sądu z dnia 6 października 2014 roku, przyznał J. T. prawo do emerytury od dnia 9 maja 2013 roku (k. 121 akt KRUS).

Decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wpłynęła do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Placówki Terenowej w K. w dniu 16 grudnia 2014 roku i w tym samym dniu organ rentowy wydał zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzję, stwierdzającą ustanie ubezpieczenia społecznego rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz ubezpieczenia emerytalno – rentowego dla J. T. od dnia 4 grudnia 2014 roku (decyzja k. 121 akt KRUS).

Stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach rentowych wnioskodawcy, których prawdziwość i wiarygodność nie była przez strony kwestionowana i nie budziła wątpliwości Sądu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisów art. 7 ust. 1 i art. 16 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U.2013.1403 j.t.), rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny oraz domownik takiego rolnika podlegają ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu oraz ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z mocy ustawy, jeżeli nie podlegają innemu ubezpieczeniu społecznemu lub nie mają ustalonego prawa do emerytury lub renty albo nie mają ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych. Z kolei przepis art. 6 pkt 10c tej ustawy stanowi, że przez ustalone prawo do emerytury lub renty rozumie się ustalone prawo do emerytury lub renty z ubezpieczenia albo ustalone prawo do emerytury lub renty na podstawie przepisów emerytalnych lub innych przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym, a także ustalone prawo do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, przyznanego na podstawie przepisów o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz świadczenia o charakterze rentowym z instytucji zagranicznej albo też ustalone prawo do emerytury pomostowej lub do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.

W niniejszej sprawie bezsporne, iż wnioskodawca J. T., na podstawie decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. z dnia 3 grudnia 2014 roku miał ustalone od dnia 9 maja 2013 roku prawo do emerytury z powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych. W związku z powyższym, zgodnie treścią powołanych wyżej przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, nie mógł podlegać obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu rolników, bez względu na datę wydania decyzji ustalającej mu prawo do emerytury powszechnej. W świetle tych przepisów istotne jest bowiem to, że od dnia 9 maja 2013 roku wnioskodawca miał ustalone prawo do tej emerytury.

Przy czym należy podnieść, iż pojęcie „ustalone prawo do emerytury” zawarte w art. 7 ust. 1 i art. 16 ust. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników obejmuje również sytuację, w której prawo do emerytury zostało ustalone decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z mocą wsteczną.

Takie też stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 23 kwietnia 2008 roku, III UK 128/07, OSNP 2009/15-16/208 i Sąd orzekający w niniejszej sprawie w pełni podziela ten pogląd.

W tym miejscu należy również przywołać treść art. 100 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2013.1440 j.t.), który stanowi, że prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa. Decyzja organu rentowego stwierdzająca powstanie takiego prawa ma więc charakter deklaracyjny, zaś decydujące dla ustalenia obowiązku ubezpieczenia jest nabycie prawa a nie wydanie decyzji. W związku z tym należy przyznać rację wnioskodawcy, iż brak jest podstaw prawnych do jednoczesnego podlegania ubezpieczeniom rolniczym i pobierania emerytury.

Wbrew stanowisku organu rentowego, w niniejszej sprawie nie mają zastosowania przepisy z art. 3a ust. 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, ponieważ dotyczą one wyłącznie osób podlegających ubezpieczeniu społecznemu rolników, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca. Wnioskodawca nabył bowiem prawo do emerytury z powszechnego systemu emerytalnego, a nie z systemu ubezpieczeń społecznych rolników.

Z tych względów Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.